

Bilag VII.

Til Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveje!

Underskrevne Fæsterorganisationers Bestyrelser tillader os i Ærbødighed at henvende os til det ærede Udvalg med Henstilling om, at der i det af Landbrugsministeren under 25. f. M. forelagte Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveje maatte blive foretaget forskellige Ændringer.

1) Vedrørende § 1:

Under Henvisning til vedlagte Resolution, vedtaget paa et Møde i Ejby den 18. d. M., henstilles, at saa mange Huse som muligt medtages under Lovforslaget, særligt de bortfæstede jordløse Huse.

2) Vedrørende § 6:

a) Angaaende Værdiansættelsen af Fæstestedets Besætning og Inventarium tillader man sig at henvise til det af den jydsk Fæsterorganisation gennem Folketingets Formand indbragte Andragende, hvortil vi slutter os.

b) Endvidere tillader man sig med Hensyn til Grundlaget for Fæstestedernes Værdiansættelse at henstille, at denne fastsættes enten til Ejendomsskyldvurderingen af 1909 eller til et Gennemsnit af de almindelige Vurderinger til Ejendomsskyld for Aarene 1904, 1909 og 1916.

Til Motivering af førstnævnte Alternativ skal anføres, at det ikke skyldes Fæsterne, men Lovgivningsmagten, at Fæsteafløsningsforslag ikke tidligere er fremsat og vedtaget af Rigsdagen. Det vilde da formentlig ikke være stemmende med Retfærdighed, om Fæsterne, der stedse har ønsket Lovforslaget forelagt snarest ske kunde, skal undgælde for den uden deres Skyld skete Udsættelse og derved lide et økonomisk Tab til Fordel for Fæstegodsernes Ejere derved, at det først har været muligt for dem at købe under en ekstraordinær Højkonjunktur, der neppe vil vise sig stabil.

For det sidste Alternativ vil kunne fremføres en Henvisning til, at selve Købesummen ifølge Forslagets § 7 udregnes efter Gennemsnitsberegninger, baade for den aarlige Landgilde og for Fæsterens og Hustrus forventede Restlevetid.

3) Vedrørende § 7:

Da der foreligger Tilfælde, hvor Landgildeydelsen er forskellig i Løbet af Brugstiden, henstilles det, at der i saadanne Tilfælde regnes med et Gennemsnitsbeløb.

4) Vedrørende § 10:

Det henstilles, at Købesummen afgøres med en Fjerdedel ved kontant Betaling og tre Fjerdedele ved Aflevering af 4 pCt. rentebærende Kasseobligationer, udstedte af en af Indenrigsministeren anerkendt Kreditforening, hvilke Obligationer Sælgeren skal modtage til deres paalydende Beløb.

Sælgeren opnaar derved større Sikkerhed for Renternes prompte Betaling til Forfaldstid og større Sikkerhed for Kapitalen, nemlig solidarisk Sikkerhed i Stedet for hver enkelt Ejendom for sig. I Tilfælde af Konjunkturedgang kan dette faa Betydning.

Køberen opnaar uopsigelige Prioritetslaan til en Rente, der aldrig kan forhøjes. Endvidere fjernes Fæsterens økonomiske Afhængighed overfor Godsbesidderen, hvad ikke fuldt ud er Tilfældet for den Selvejer, der har Fideikommiskapital indestaaende i sin Ejendom som en ved Ejerskitte opsigelig Prioritet.

Kurstab bortfalder for begge Parter, idet Sælgeren, hvis Godset er et Len, Stamhus eller Fideikommis, ikke skal eller kan sælge Kreditforeningsobligationerne, men disse substitueres som Fideikommiskapital. Er Godset fri Ejendom, vil Sælgeren dog ikke være daarligere stillet efter Lovforslaget, hvorefter Kapitalen i alt Fald for en Tid skulde indestaa uopsigeligt. Ved at modtage Kreditforeningsobligationer opnaar Sælgeren Chansen for Udrækning til Indfrielse til pari Kurs.

Den her foreslaaede Form frembyder derfor væsentlige Fordele for begge Parter og ingen Ulemper.